

Sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała na lata 2019-2023” w 2020 roku

WSTĘP

Uchwałą Nr 61/VI/19 z dnia 27 czerwca 2019 r. Rada Gminy Stara Biała przyjęła do realizacji „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała na lata 2019-2023” z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019 r. Monitorowanie realizacji zadań zawartych w Programie powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej Stara Biała, który zgodnie z postanowieniami art. 9a ust. 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2020 r. poz. 218 z późn.zm.) zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała. Jest jednocześnie głównym koordynatorem i inicjatorem działań w ramach Programu.

Celem Programu jest wypracowanie sprawnego systemu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie na terenie gminy Stara Biała, pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy poprzez zwiększenie znaczenia profilaktyki oraz udoskonalenie systemu ochrony i skutecznej pomocy dla ofiar przemocy.

Program ten adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Stara Biała. W realizacji Programu uczestniczą specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy, instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz pełniące funkcje wspierające.

Niniejsze sprawozdanie stanowi wynik monitoringu „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała na lata 2019-2020” za okres 2020 roku.

REALIZACJA PROGRAMU

W 2020 roku Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała był głównym inicjatorem i koordynatorem działań w zakresie realizacji zadań określonych w Programie. Jego zadaniem było także integrowanie działań służb oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie na terenie gminy Stara Biała. Uwzględniając ograniczenia wynikające z epidemii koronawirusa, podjęto następujące działania;

I. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym zwołał 17 posiedzeń Zespołu zgodnie z wymogami ustawowymi.

Podczas posiedzeń, które odbywały się przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z epidemii koronawirusa, omawiano wspólnie problemy dotyczące występowania przemocy w rodzinie na terenie gminy Stara Biała oraz trudniejsze przypadki objęte procedurą „Niebieskie Karty” celem oceny skuteczności podjętych działań. Zespół Interdyscyplinarny funkcjonował w okresie sprawozdawczym w składzie 14-osobowym, zgodnie z Zarządzeniem Wójta Gminy Stara Biała Nr 40.2019 z dnia 4 czerwca 2019 r.

Tryb działania zespołu określa Regulamin pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 40.2019 Wójta Gminy Stara Biała w dnia 4 czerwca 2019 r.

Członkowie Zespołu są przedstawicielami instytucji wskazanych w art. 9a w/w ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Do Przewodniczącego Zespołu w 2020 roku wpłynęły 22 „Niebieskie Karty-A”, z których 16 sporządziła Policja, 5 kart zostało sporządzonych przez pracowników GOPS Stara Biała i 1 kartę sporządziła placówka oświaty. W związku z tym, wszczęto procedurę w 22 rodzinach, powołując 20 grup roboczych w 2020 r.

W 9 przypadkach „Niebieska Karta-A” sporządzona została ponownie w rodzinach, w których już była prowadzona procedura „Niebieskie Karty”, w zakresie niezbędnym do udokumentowania nowego zdarzenia wskazującego na ponowne wystąpienie przemocy.

Oprócz w/w kart, grupy robocze realizowały procedurę „Niebieskie Karty” w 14 rodzinach, w których „Niebieskie Karty” zostały sporządzone w latach ubiegłych. Łącznie procedurę „Niebieskie Karty” w okresie sprawozdawczym prowadziły 34 grupy robocze, które odbyły 203 spotkania (wraz z procedurami „Niebieskie Karty” wszczętymi w latach ubiegłych). Grupy robocze podejmowały działania na rzecz 36 rodzin dotkniętych przemocą, liczących 112 osób, w tym 24 dzieci.

W wyniku podjętych działań zostało zakończonych 13 procedur „Niebieskie Karty”, na wniosek grup roboczych z powodu;

- a) braku zasadności podejmowania dalszych działań w 7 rodzinach,
- b) zakończenia przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy w 6 rodzinach.

Zatem, na koniec 2020 r. na terenie gminy Stara Biała kontynuowano 23 procedury „Niebieskie Karty”.

Grupy robocze pracowały w oparciu o opracowane indywidualne plany pomocy rodzinie doznającej przemocy. W skład każdej grupy roboczej wchodził dzielnicowy i pracownik socjalny pracujący w rejonie zamieszkania rodziny dotkniętej przemocą. Ponadto w skład grup roboczych powoływane były w razie potrzeby również inne osoby – specjaliści pomocni w pracy z rodziną jak np. pedagodzy, psychologzy.

Członkowie grup roboczych pracowali nie tylko z ofiarami przemocy w rodzinie, ale również z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie to jest m.in.:

- a) przekazywali im informacje o konsekwencjach popełnianych czynów,
- b) przeprowadzali z nimi rozmowy pod kątem nadużywania alkoholu,
- c) przekazywali im informacje o koniecznych do zrealizowania przez nich działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie,
- d) motywowali ich do podjęcia współpracy w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie.

Ponadto członkowie grup roboczych:

- a) udzielali pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, dokonywali analizy sytuacji rodzinnej wypełniając z tą osobą formularz „Niebieskie Karty-C”, (w 2020 r. wypełniono 15 kart – C),
- b) podejmowali działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowania i wypełniali z nią formularz „Niebieskie Karty-D”, (w 2020 r. wypełniono 12 kart - D).

Efekty działań grup roboczych:

- a) 1 rodzina, w której występował problemem przemocy domowej, licząca 3 osoby a w tym dwoje dzieci, została objęta pomocą finansową ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stara Biała,
- b) 1 rodzina, w której występował problemem przemocy domowej, licząca 6 osób a w tym 4 dzieci, została objęta wsparciem asystenta rodziny,

- c) w ramach procedury „Niebieskie Karty” zostały przesłane do Sądu Rejonowego w Płocku Wydział Rodzinny i Nieletnich wnioski o wgląd w sytuację dzieci w 3 rodzinach,
- d) w jednym przypadku zawiadomiono prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcaniu się nad rodziną,
- e) zakończono 13 procedur „Niebieskie Karty”, w tym w 6 rodzinach z uwagi na ustanie przemocy i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,
- f) w jednym przypadku, na skutek działań grupy roboczej, osoba dotknięta przemocą domową wystąpiła z odpowiednim wnioskiem do sądu o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego najbliższego otoczenia.

W okresie sprawozdawczym nie zachodziła konieczność zastosowania procedury wynikającej z treści art. 12a w/w ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tj. odebrania dziecka z rodziny w razie jego bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia ani umieszczenia osób dotkniętych przemocą w rodzinie w ośrodkach wsparcia.

Zespół Interdyscyplinarny w 2020 roku dysponował budżetem w wysokości 4000 zł na realizację zadań wynikających z Programu ze środków własnych gminy. Wykorzystano łącznie kwotę 3622,44 zł, w tym; kwotę 1236,15 zł na aktualizację licencji programu dla Zespołów Interdyscyplinarnych, 1600 zł na organizację szkolenia dla członków ZI i grup roboczych, 592 zł na usługę chmury infrastrukturalnej, kwota 194,29 zł została przeznaczona na organizację posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

Tabela nr 1; *Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała za 2020 rok.*

<i>Działania</i>	<i>2020 rok</i>
Liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego	17
Liczba „Niebieskich Kart” przekazanych do Przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego	22 karty w tym: <ul style="list-style-type: none"> • 5 kart z GOPS Stara Biała • 16 kart z policji • 1 oświata
Liczba powołanych grup roboczych w okresie sprawozdawczym	20

II. W okresie sprawozdawczym w celu zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Stara Biała poszczególne instytucje wskazane w Programie podejmowały działania zgodnie ze swoimi kompetencjami, z uwzględnieniem ograniczeń w wykonywaniu obowiązków służbowych wynikających z okresu epidemii koronawirusa, i tak:

1) Funkcjonariusze policji z Posterunku Policji w Starej Białej w 2020 roku, podejmowali n/w działania;

- a) przeprowadzili 60 interwencji domowych, z czego 17 dotyczyło przemocy domowej,
- b) podczas interwencji ujawnili 38 ofiary przemocy i 22 sprawców przemocy,
- c) przeprowadzali rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc w rodzinie, w ramach interwencji w środowisku,
- d) izolowali sprawców od osób doznających przemocy, jeżeli zachodziła bezpośrednia obawa o ich bezpieczeństwo,

- e) brali udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała oraz pracowali w powołanych grupach roboczych,
- f) współpracowali na bieżąco z pracownikami socjalnymi GOPS Stara Biała, kuratorami SR w Płocku, PCPR w Płocku, GKRPA w Starej Białej, szkołami itp. w zależności od indywidualnych potrzeb dla każdego przypadku zjawiska przemocy w środowisku.

Tabela nr 2; Dane Posterunku Policji w Starej Białej za 2020 rok

<i>Działania</i>	
Ogółem przeprowadzonych interwencji domowych na terenie gminy Stara Biała	60 w tym: 17 interwencji dotyczyło przemocy w rodzinie
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	16
Liczba osób pokrzywdzonych z powodu przemocy w rodzinie	38 w tym; 19 kobiet, 4 mężczyzn, w tym; 15 dzieci
Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie na terenie gminy Stara Biała	22 w tym; 20 mężczyzn, 2 kobiety
Ogółem nietrzeźwych sprawców przemocy podczas interwencji	10

Trzej dzielnicowi zatrudnieni na Posterunku Policji poza sporządzeniem 16 „Niebieskich Kart”, które zostały przekazane do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała, wystąpili w okresie sprawozdawczym z 6 wnioskami do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Posterunek Policji w Starej Białej w 2020 r. wszczął 8 postępowań przygotowawczych z art. 207 kk, z których 5 zostało umorzonych przez Prokuraturę Rejonową w Płocku, a 3 postępowania są w toku. Realizując Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała dzielnicowi Posterunku Policji na bieżąco współpracowali z podmiotami oferującymi wsparcie dla ofiar przemocy w rodzinie, działającymi na terenie Gminy Stara Biała.

2) Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stara Biała;

- a) na bieżąco prowadzili rozeznanie w rodzinach na terenie gminy, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z epidemii koronawirusa, w których wykonywali pracę socjalną pod kątem występowania problemu przemocy,
- b) prowadzili stałą współpracę ze szkołami, Posterunkiem Policji w Starej Białej, kuratorami sądowymi w zakresie wspólnego monitorowania podopiecznych poprzez bieżącą wymianę informacji,
- c) udzielali bezpłatnego poradnictwa ofiarom przemocy w zakresie ich praw,
- d) w trakcie rozmów z ofiarą i sprawcą przemocy w rodzinie, informowali o miejscach, gdzie dostępna jest terapia oraz gdzie można uzyskać wsparcie w innym zakresie oraz motywowali do skorzystania z pomocy,

- e) rozpowszechniali informacje o telefonie zaufania „Niebieska Linia” oraz broszury i ulotki edukacyjno-informacyjne dotyczące przemocy w rodzinie,
- f) podejmowali działania w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z epidemii koronawirusa,
- g) udzielali, w razie potrzeby wsparcia, również finansowego lub w naturze osobom dotkniętym przemocą, w niezbędnym zakresie, ze środków pomocy społecznej,
- h) uczestniczyli w pracach grup roboczych w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”,
- i) prowadzili obsługę organizacyjno-techniczną powołanego przez Wójta Gminy Zespołu Interdyscyplinarnego,
- j) sporządzali sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu przemocy w rodzinie oraz przekazywali je Wojewodzie Mazowieckiemu i Radzie Gminy Stara Biała,
- k) wzięli udział w szkoleniu dotyczących przemocy w rodzinie,
- l) kolportowali plakaty dotyczące przemocy w rodzinie na terenie gminy.

Tabela nr 3; *Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stara Biała za 2020 rok*

<i>Formy pomocy świadczone przez pracowników socjalnych OPS</i>	<i>Liczba rodzin</i>
Interwencja kryzysowa	0
Liczba „Niebieskich Kart” sporządzonych przez pracowników socjalnych	5
Praca socjalna z rodziną w związku z przemocą w rodzinie	34
Przyznane wsparcie finansowe lub w naturze ze środków pomocy społecznej	1 rodzina licząca 3 osoby

Ze względu na epidemię koronawirusa oraz zdalny sposób nauczania w szkołach, działania profilaktyczno-edukacyjnych wobec uczniów i ich rodziców były prowadzonych w szkołach na terenie gminy Stara Biała, w oparciu o dostępne możliwości komunikacyjne.

3) Pracownicy Szkoły Podstawowej w Starych Proboszczewicach

Działania skierowane bezpośrednio do uczniów:

- a) zapoznanie uczniów z przyjętym systemem wartości oraz zasadami panującymi w szkole (Statut Szkoły i WSO);
- b) zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole (np. obserwowanie ich samopoczucia, zachowania w czasie lekcji i podczas przerw);
- c) wzmacnianie czynników chroniących dzieci i młodzież przed podejmowaniem zachowań ryzykownych m. in. poprzez budowanie w szkole przyjaznej atmosfery, rozbudzanie aktywności sportowej;
- d) ukazywanie uczniom alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego między innymi poprzez zapewnienie szerokiej i atrakcyjnej oferty zajęć pozalekcyjnych;
- e) przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży poprzez wolontariat. Działalność Szkolnego Klubu Wolontariusza, angażowanie uczniów w działania prospołeczne;
- f) integracja społeczności szkolnej, grup klasowych poprzez organizowanie różnego rodzaju wydarzeń okolicznościowych;

- g) podnoszenie świadomości społeczności szkolnej na temat agresji i przemocy (pogadanki z wychowawcami klas oraz ze specjalistami, gazetki szkolne);
- h) opieka psychologa w zakresie zapobiegania przemocy oraz radzenia sobie z jej skutkami (psychoedukacja i psychoprofilaktyka);
- i) przesłanie uczniom klas 1-3 książeczek online UNICEFU na temat praw dziecka;
- j) obchody Międzynarodowego Dnia bez Przemocy (audycja radiowa z udziałem uczniów nadana przez szkolny radiowęzeł);
- k) zajęcia z pedagogiem „Co wiem o konfliktach?”, „Uczę się rozwiązywać konflikty” dla kl. 5;
- l) l) zajęcia z pedagogiem „Rola świadka agresji/przemocy. Co mogę zrobić dla bezpieczeństwa innych?” dla klas 7;
- m) zajęcia z pedagogiem i psychologiem dotyczące odpowiedzialności prawnej nieletnich „Więzienie-stracony czas” dla uczniów klas 7;
- n) zajęcia z pedagogiem szkolnym „Jak radzić sobie z gniewem” dla klas 8;
- o) zajęcia z pedagogiem „Nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów” dla klas 8;
- p) przeprowadzenie przez pedagogów szkolnych i wychowawców klas pogadanek w poszczególnych klasach na temat rodzaju przemocy jakim jest terroryzm (w odpowiedzi na sytuację ewakuacji szkoły w związku z informacją o podłożeniu bomby w szkole);
- q) zorganizowanie Dnia Bezpiecznego Internetu w celu uświadomienia uczniom zagrożeń czyhających w sieci;
- r) nauka tolerancji – spotkanie uczniów z osobą niewidomą w ramach obchodów Dnia Osób Niepełnosprawnych, obchody Światowego Dnia Świadomości na Temat Autyzmu;
- s) podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach kiedy dochodzi do aktów agresji i przemocy.

Działania skierowane do rodziców uczniów:

- a) podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców – spotkania ze specjalistami w celu doskonalenia umiejętności komunikacyjnych dorosłych, udzielanie wsparcia w sytuacjach pojawiających się problemów wychowawczych;
- b) zwracanie rodzicom uwagi na respektowanie praw dziecka w sytuacjach okołorodzowych;
- c) uświadamianie rodzicom konsekwencji rozpadu rodziny na funkcjonowanie emocjonalne dziecka;
- d) obchody Światowego Dnia Sprzeciwu Wobec Bicia Dzieci (przesłanie rodzicom linków do artykułów tematycznych, które miały na celu uświadomić konsekwencje stosowania przemocy fizycznej oraz ukazać sposoby radzenia sobie w sytuacjach potencjalnych problemów wychowawczych);
- e) apel do rodziców uczniów w celu zwrócenia uwagi dorosłych na sposób aktywności ich dzieci w Internecie, potencjalne zagrożenia, jakie niesie ze sobą bezrefleksyjne korzystanie z sieci oraz na odpowiedzialność spoczywającą na rodzicach w związku z działalnością ich dzieci między innymi w mediach społecznościowych;
- f) wykorzystywanie w pracy z rodzicami materiałów tematycznych ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę”;
- g) podejmowanie działań zmierzających do zacieśnienia więzi pomiędzy rodzicami a dziećmi poprzez włączanie rodziców uczniów w różnego rodzaju wydarzenia organizowane przez szkołę (np. akcje charytatywne, obchody Dnia Rodziny, rodzinne Andrzejkki);

Działania skierowane do dzieci i ich rodziców w związku z epidemią koronawirusa:

- a) podejmowanie działań o charakterze wspierająco-informacyjnym, przekazywanie przez dyrekcję szkoły informacji dotyczących bieżącej sytuacji,
- b) systematyczny kontakt z wychowawcami i nauczycielami,
- c) dyżury szkolnych specjalistów podczas zawieszenia zajęć stacjonarnych (dyżur telefoniczny, Dziennik elektroniczny VULCAN, Messenger).

Inne działania podejmowane przez dyrekcję szkoły i nauczycieli:

- a) zaplanowanie i realizacja działań ujętych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym Szkoły (w oparciu o przeprowadzoną diagnozę bieżących potrzeb i problemów),
- b) udział pedagoga szkolnego oraz przewodniczącej Zespołu Wychowawczego w szkoleniu „Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły w czasie pandemii”;
- c) udział pedagoga szkolnego w Konferencji „Współczesny wymiar bezpieczeństwa w szkołach i placówkach w okresie pandemii”,
- d) rozpoznawanie i monitowanie sytuacji rodzinnej uczniów,
- e) przygotowanie gazetek ściennych dotyczących różnego rodzaju zagrożeń (np. alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy),
- f) gromadzenie przez szkolnych specjalistów materiałów dydaktycznych dotyczących tematyki przemocy i uzależnień;
- g) udział pedagoga i psychologa szkolnego w Ogólnopolskiej Konferencji „Dziecko Pokrzywdzone Przystępstwem” organizowanej przez fundację „Dajemy Dzieciom Siłę”;
- h) wspólne omawianie przez nauczycieli problemów uczniów sprawiających kłopoty wychowawcze;
- i) wykorzystanie szkolnego monitoringu w celach profilaktyki przemocy oraz w sytuacjach podejmowanych interwencji;
- j) współpraca dyrekcji szkoły, wychowawców i specjalistów z osobami, instytucjami i placówkami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny w zakresie działań wychowawczo-profilaktycznych;
- k) udział pedagoga szkolnego w pracach powołanych grup roboczych;
- l) opracowanie procedury reagowania w przypadku braku kontaktu z uczniami w okresie epidemii.

4) Pracownicy Szkoły Podstawowej im. Władysława Stanisława Reymonta w Maszewie Dużym

- a) w opinii pracowników Szkoły Podstawowej w Maszewie Dużym rok 2020 upłynął w czasie pandemii, co zmieniło prace szkoły i współpracę pomiędzy instytucjami.
- b) w ramach współpracy pedagog szkolny brał udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego, na których to omawiano pracę grup roboczych oraz rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.
- c) pedagog i psycholog szkolny uczestniczyli w pracach grup roboczych, prowadzonych dla dwóch rodzin.
- d) w ramach realizacji planu wspierającego rodzinę w procedurze „Niebieskie Karty”, pracownicy szkoły przeprowadzali rozmowy z uczniami i rodzicami. Omawiano bieżące problemy edukacyjne i wychowawcze dzieci. Na terenie szkoły uczniowie zostali objęci systematyczną opieką psychologiczną.
- e) w dniu 23.09.2020r. pedagodzy szkolni uczestniczyli w szkoleniu zorganizowanym przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego na temat ”Praktyczne aspekty prowadzenia interwencji i motywowania do zmiany – w ramach procedury Niebieskich kart

– jak to działa w praktyce pracy zespołów interdyscyplinarnych”. Realizacja procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wykładania i stosowanie prawa przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego, realizacja obowiązków wynikających z tzw. ustawy antyprzemocowej. Zakres treści tematycznych szkolenia bardzo przydatny w pracy nauczyciela.

f) pozyskaną praktyczną wiedzę pedagogzy przekazali w czasie rady pedagogicznej.

Wnioski Szkoły:

- mimo niecodziennej sytuacji pracy szkoły, istnieje potrzeba zaplanowania i realizacji zajęć profilaktycznych dla uczniów oraz rodziców w formie zdalnej z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- należy dołożyć wszelkich działań, by na bieżąco, w tym trudnym czasie diagnozować i monitorować sytuację rodzinną dziecka i podejmować w tym zakresie właściwe działania,
- dbać o bieżącą współpracę z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, która przyczynia się do efektywniejszej pomocy na rzecz rodziny.

5) Pracownicy Szkoły Podstawowej w im. Jana Pawła II w Starej Białej

W Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Starej Białej w roku 2020 podjęto szereg działań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Stara Biała na lata 2019 – 2023. Były to;

a) doskonalenie umiejętności oraz poszerzanie specjalistycznej wiedzy osób zajmujących się świadczeniem pomocy ofiarom przemocy w rodzinie poprzez organizację szkoleń i warsztatów. Nauczyciele brali udział w następujących szkoleniach/warsztatach organizowanych przez szkołę lub instytucje zewnętrzne:

- „Nie ma złych emocji, są tylko nieprzyjemne. Jak poradzić sobie ze strachem i lękiem?”,
- „Mediacje – poziom podstawowy”,
- „Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży uwikłanych w kryzys okolorozwodowy oraz przeciwdziałanie alienacji rodzicielskiej”,
- „Oswoić lęk. Praca w pandemii”,
- „Od izolacji do adaptacji. Co wiemy o funkcjonowaniu młodzieży w obliczu COVID 19?”,
- „Komunikacja bez przemocy”,
- „Relacje formalne i nieformalne w szkole i klasie. Narzędzia i metody pracy przydatne w kreowaniu uczącej się społeczności”.

b) rozwijanie współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Wymiana doświadczeń z osobami zaangażowanymi w realizację pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

c) udział w szkoleniach, konferencjach, spotkaniach i kampaniach społecznych, których celem jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy. Odbyły się zajęcia z wychowawcami/specjalistami na tematy:

- uzależnienia – alkohol, dopalacze, komputer, telefon, Internet,
- przemoc – obalanie mitów na temat przemocy, propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy, podkreślanie wagi wyboru gry komputerowej/programu telewizyjnego,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości,
- realizowanie programu profilaktyki Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej (kl. II, V),

- zajęcia warsztatowe ze specjalistami w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego w 2020 r.d) Dyżury pedagoga i psychologa w godzinach popołudniowych. Podczas spotkań z rodzicami poruszano następujące tematy:
 - trudności wychowawcze,
 - sytuacje kryzysowe – trudności życiowe, strata bliskiej osoby, rozpad rodziny, ciężka choroba w rodzinie,
 - trudności w nauce, w tym kierowanie na badania do poradni psychologiczno – pedagogicznej.
- d) rozpowszechnienie informacji o instytucjach oraz możliwościach uzyskania pomocy w naszej gminie.
- e) wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promując zachowania nieagresywne.
- f) wykonanie gazetek ściennych na temat przemocy i jej skutków.
- g) organizowanie konkursów dla dzieci i młodzieży zapobiegających przemocy, np. konkursu plastyczno-informatycznego z okazji Dnia Życzliwości.
- h) wspólne poszukiwanie rozwiązań problemów zaistniałych w grupie bez nadmiernego napięcia. Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami.
- i) umieszczenie na stronie internetowej szkoły materiałów dotyczących wartości rodzinnych, komunikacji z dzieckiem, reagowania na przemoc, sposobu spędzania wolnego czasu w okresie pandemii.
- j) integracja działań prowadzonych przez instytucje i służby publiczne odpowiedzialne za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz pomoc ofiarom przemocy – współpraca z posterunkiem policji w Białej.
- k) propagowanie pozytywnych postaw w stosunkach międzyludzkich. Wyrabiano u uczniów postawy przyjaźni, szacunku, tolerancji, wyrozumiałości wobec poglądów innych ludzi, szacunku do osób niepełnosprawnych. W trosce o zapobieganie agresji i dyskryminacji przeprowadzono pogadanki i rozmowy na podstawie tekstów literackich, w których opisano ważne wartości: przyjaźń, miłość, dobroć, sprawiedliwość, odwaga, szacunek i ich role w relacjach międzyludzkich.
- l) organizowanie imprez i wydarzeń kulturalnych propagujących rodzinne spędzanie wolnego czasu, m. in. przygotowanie upominków mikołajkowych, wykonanie ozdób choinkowych z rodzicami i dziećmi on-line.

6) Pracownicy Zespołu Szkolno- Przedszkolnego w Wyszynie

Działania wynikające z realizacji zapisów w/w programu, które zrealizowano w Zespole Szkolno- Przedszkolnym w Wyszynie:

- a) konsultacje indywidualne i wsparcie psychologiczne rodziny (rodziców, dzieci, innych członków rodziny) psychoedukacja, diagnoza w obszarze problemów, wsparcie psychologiczne, wskazanie możliwości i form wsparcia. /Pomoc stała dla 16 uczniów i ich rodziców/prawnych opiekunów, doraźna w ramach potrzeb/.
- b) konsultacje indywidualne i wsparcie pedagogiczne rodziny (rodziców i dzieci) w zakresie trudności szkolnych i wychowawczych, przeciwdziałania uzależnieniom. /Pomoc stała dla 24 uczniów i ich rodziców/prawnych opiekunów, doraźna w ramach potrzeb/.
- c) udział psychologa szkolnego w konferencji naukowej „Dziecko pokrzywdzone przestępstwem” organizowanym przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę
- d) realizacja programów wewnątrzszkolnych m.in. Dzień Bezpiecznego Internetu, a także warsztatów psychoedukacyjnych „Przytul hejtera” celem przeciwdziałania cyberprzemocy.

- e) przygotowanie materiału informacyjnego „Bądźmy czujni – razem możemy więcej!” udostępnionego na stronie internetowej Placówki celem uświadomienia ryzyka wystąpienia przemocy domowej, co jest konsekwencją przedłużającej się izolacji społecznej.
- f) udostępnienie materiałów z kampanii „Pandemia przemocy” Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę
- g) doskonalenie nauczycieli i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz pracy z dzieckiem krzywdzonym poprzez udział w różnych formach doskonalenia.
- h) współpraca z Policją (Posterunek Policji w Starej Białej oraz Komenda Miejska Policji w Płocku)
- i) informowanie rodziców, u których zaobserwowano niepokojące zachowania względem dziecka, gdzie i w jaki sposób skorzystać ze wsparcia specjalistycznego, pomocy społecznej, zespołów specjalistycznych oraz o dostępnej literaturze.
- k) pedagogizacja podczas zebrań z rodzicami zgodnie z Polityką Oświatową.
- l) upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy poprzez przekazywanie ulotek i gazetek informacyjnych „Zachowaj trzeźwy umysł”.
- ł) współpraca z Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną celem wczesnego wykrywania nieprawidłowości funkcjonowania dziecka i jego rodziny oraz pomoc w realizacji działań edukacyjno-wychowawczych /na bieżąco/.
- m) udział dyrektora jednostki, jako członka w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Stara Biała.
- n) współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Starej Białej, bezpośredni kontakt z pracownikiem socjalnym.

7) Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej;

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej w 2020 roku, w zakresie realizacji w/w Programu podejmowała następujące działania:

- a) wspieranie rodziny oraz jej środowiska w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez zapewnienie w ciągu roku dostępności pomocy terapeutycznej i psychologicznej w ramach działalności punktów konsultacyjnych i gabinetu psychologicznego, skierowanych do wszystkich mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem osób i rodzin z problemem alkoholowym, narażonych na przemoc w rodzinie.
- b) podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie istniejących już problemów poprzez pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami i przemocą w formie rozpoczęcia promocji kampanii profilaktycznej POSTAW NA RODZINĘ, której celem jest wzmacnianie więzi rodzinnych, budowanie wśród dzieci szacunku do dorosłych oraz nauka poprawnej komunikacji. Kampania wspiera przede wszystkim pozytywny obraz rodziny, ponieważ jest to skuteczny sposób chronienia młodych ludzi przed alkoholem i innymi używkami, jak również minimalizuje skutki powstawania przemocy w rodzinie,
- c) kontynuacja kampanii DOPALACZE – POWIEDZ STOP! oraz REAGUJ NA PRZEMOC, której celem jest uzupełnienie informacji dla uczniów i ich rodziców związanych z powstającymi szkodami wynikającymi z zażywania przez dzieci i młodzież środków psychoaktywnych oraz używek idących w poprzek z przemocą, a także promowanie zdrowego stylu życia bez nałogów, uświadamianie mieszkańcom gminy zjawiska przemocy, podejmowanie w tym kierunku działań oraz niebagatelizowanie problemu.
- d) zakup ulotek o tematyce depresji dziecięcej oraz dostępnej pomocy pedagoga szkolnego. Z uwagi na występującą epidemię, materiały zostaną przekazane po wznowieniu pracy i nauki w szkołach w systemie stacjonarnym. Z tego też względu skonsultowano z placówkami

oświatowymi zapotrzebowanie na materiały, w których zostały wskazane filmy profilaktyczne o tematyce asertywności, anoreksji, dopalaczach, mobbingu, nadużywaniu alkoholu oraz cyberprzemocy, które zostaną wykorzystane w nadchodzącym semestrze szkolnym.

e) poszerzanie praktycznej wiedzy pedagogów w szkole oraz członków komisji poprzez analizę artykułów miesięcznika "Świat problemów", w którym znajdują się informacje o problemach występujących w środowisku dzieci i młodzieży dotyczące m.in. obszarów występowania problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przemocy w środowisku uczniów,

f) realizacja programu profilaktycznego w placówkach oświatowych pn. „Wspierajmy się”, którego celem jest ograniczenie negatywnych skutków nadużywania urządzeń i treści związanych z cyberprzestrzenią na zdrowie fizyczne i psychiczne, ograniczenie rozwoju intensywności używania cyberurządzeń, zapobieganie lub opóźnianie wieku inicjacji stosowania wielu substancji psychoaktywnych, oraz ograniczenie powstawania mechanizmów i postaw sprzyjających rozwojowi przemocy i cyberprzemocy poprzez wskazanie sposobów rozładowywania nadmiaru energii.

8) Pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Starej Białej

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w 2020 roku podjął następujące działania w zakresie przeciwdziałania dysfunkcjom społecznym.

a) Kultura

Ze względu na wprowadzenie na terenie kraju stanu epidemicznego w dniu 20 marca 2020 działalność Ośrodka była z oczywistych względów bardzo ograniczona. Nie tylko z dnia na dzień trzeba było odwołać wszelkie zajęcia prowadzone przez GOKiS Stara Biała ale trzeba było zamknąć wszystkie obiekty będące w administracji Ośrodka. Nie mniej w 2020 r udało się przeprowadzić kilka imprez kulturalnych.

- 2 koncerty masowe w hali widowiskowo-sportowej w Maszewie Dużym
- Występ kabaretu Jurki
- 3 pokazy kina plenerowego
- 4 pikników rodzinnych

Razem 10 imprez kulturalnych.

W ramach Ośrodka działa też Gminna Orkiestra Dęta. Orkiestra, która uczestniczyła w 2 obozach szkoleniowo-wypoczynkowych (zima - Popowo, lato - Zawoja). W omawianym okresie GOD wystąpiła w sumie 12 razy na żywo oraz opublikowała 10 występów w Internecie (w okresie pandemii).

b) Sport i rekreacja

Ze względu na wprowadzenie na terenie kraju stanu epidemicznego w dniu 20 marca 2020 działalność ośrodka była z oczywistych względów bardzo ograniczona. Od września udało się ponownie wznowić działalność sportowo-rekreacyjną (organizacja zajęć, wynajem obiektów) jednak na początku listopada, ze względu na sytuację pandemiczną w naszym kraju wszystkie zajęcia organizowane przed Ośrodek zostały zawieszane. Zamknięta została też Sala Widowiskowo-Sportowa w Maszewie Dużym. I to zarówno dla zajęć organizowanych przez GOKiS Stara Biała jak i przez inne kluby sportowe.

W omawianym okresie Ośrodek zorganizował lub współorganizował następujące imprezy sportowo-rekreacyjne:

- Podczas dwóch tygodni ferii GOKiS był organizatorem półkolonii. W każdym tygodniu 40 dzieci (po 20 z danej szkoły) uczestniczyło w zajęciach (m.in. basen, kręgle, kino, zoo).

- W omawianym okresie GOKiS Stara Biała był organizatorem zajęć fitness dla wszystkich mieszkańców naszej gminy (3 razy w tygodniu w Starych Proboszczewicach oraz 3 razy w tygodniu w Maszewie Dużym). Ze względu na stan epidemiczny zajęcia te zostały zawieszono 13 marca. A w miesiącu czerwcu zajęcia te wznowiono na sali w Maszewie Dużym. Niestety musiały one ponownie ulec zawieszeniu z początkiem listopada.
- GOKiS Stara Biała jest także organizatorem zajęć piłki ręcznej dla dzieci i młodzieży. Zajęcia te odbywały się 2 razy w tygodniu.
- Klub Sportowy Judo Sen-Sei prowadzi zajęcia dla dzieci i młodzieży (2 razy w tygodniu) w Sali w Maszewie Dużym.
- W Sali w Maszewie Dużym odbywały się też zajęcia taneczne głównie dla dziewczynek (2 razy w tygodniu).
- Od 4 maja GOKiS współfinansuje ponadto pracę dwóch animatorów sportu na obiekcie w Maszewie Dużym. Kolejnych dwóch w Nowych Proboszczewicach – finansuje samodzielnie.
- 29 czerwca GOKiS rozpoczął prowadzenie letnich półkolonii, na które zapisało się 144 dzieci z terenu naszej gminy (m.in. park linowy, zajęcia survivalowe, biegi przełajowe, kino).
- „Sportowe półkolonie” organizowane przez animatorów zajęć w C. S. „Wierzbica” (lipiec).
- IX Bieg „Brwileńska Ostoja” (charytatywny bieg wirtualny) – lipiec
- „Maszewiada” zajęcia sportowe dla „dzikich” drużyn oraz uczestników indywidualnych w poszczególnych dyscyplinach sportowych (sierpień).

c) Turystyka

Zadania z tego zakresu często są realizowane przy okazji realizacji zadań z innych zakresów:

- Wyjazd Gminnej Orkiestry Dętej na obóz szkoleniowo-wypoczynkowy do Popowa (luty).
- Wyjazd Gminnej Orkiestry Dętej na obóz szkoleniowo-wypoczynkowy do Zawoii (sierpień).
- IX rajd do miejsc pamięci narodowych „Brwileńska Ostoja” (październik).

9) Gminna Biblioteka Publiczna w Starej Białej

W ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochronie Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Stara Biała na lata 2019-2023” Gminna Biblioteka Publiczna w Starej Białej w 2020 roku realizowała następujące działania poprzez:

a) gromadzenie i udostępnianie zbiorów z:

- problematyki przeciwdziałania agresji
- przemocy (fizycznej, psychicznej, seksualnej)
- pedagogiki, psychologii, etyki,
- walki ze stresem,
- problematyki uzależnień, patologii i zagrożeń,
- mobbingu w szkole, w domu, w miejscu pracy.

W 2020 r. udostępniono ogółem 16 publikacji.

b) umieszczenie zbiorów o w/w tematyce na odrębnej półce oraz opracowanie zestawienia bibliograficznego pozwalającego szybko dotrzeć do fachowej literatury, która uzupełni wiedzę niezbędną w rozwiązywaniu problemu różnego rodzaju przemocy.

- c) rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych (ulotki, broszury) oraz udzielanie informacji o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- d) w celu zwrócenia uwagi dzieci na możliwość szukania pomocy, w widocznym miejscu wyeksponowano maskotkę na której zamieszczony jest bezpłatny numer Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 i 111 oraz adres strony internetowej www.116111.pl. Dzięki maskotce dzieci otrzymują informację, gdzie szukać pomocy w sytuacjach zagrożenia.

10) Realizacja założonych celów Programu przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Biała”;

W 2020 r. NZOZ „Biała” uczestniczył w realizacji postanowień „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochronie Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Stara Biała na lata 2019-2023” poprzez udział przedstawiciela NZOZ „Biała” w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała.

III) WNIOSKI

Działania podejmowane w 2020 r. przez zaangażowane w realizację Gminnego Programu instytucje lokalne, wpisują się w uchwalony przez Radę Gminy Stara Biała „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała na lata 2019-2023”. Jednocześnie instytucje, które dotychczas podejmowały działania profilaktyczne oraz interwencje w sytuacjach przemocy w rodzinie, ze względu na stan epidemiczny ograniczyły swoje funkcjonowanie do działań na odległość lub też były zaangażowane w zadania związane z koniecznością opanowania epidemii. Generalną zasadą w realizacji zadań wnikających z przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w sytuacji znacznego ograniczenia kontaktów osobistych, jest kontakt telefoniczny lub online, co jest czynnikiem utrudniającym skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie a także odpowiednie działania profilaktyczne i oddziaływania uprzedzające wystąpienie przemocy w rodzinie.

Mimo utrudnień spowodowanych epidemią koronawirusa, na bieżąco reagowano na zgłoszenia podejrzenia przemocy w rodzinie, co potwierdza liczba 60 interwencji policji z czego 17 dotyczyło przemocy domowej oraz liczba 22 sporządzonych w 2020 r. „Niebieskich Kart-A” wszczynających procedurę „Niebieskie Karty” przez podmioty do tego uprawnione.

Na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stara Biała w zakładce „Przemoc w rodzinie” zamieszczono dane teled adresowe podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W rodzinach dotkniętych przemocą domową prowadzona była praca socjalna.

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Starej Białej wyeksponowano maskotkę, na której zamieszczony jest bezpłatny numer Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży oraz adres strony internetowej.

W ciągu 2020 roku zapewniono dostępności pomocy terapeutycznej i psychologicznej w ramach działalności punktu konsultacyjnego i gabinetu psychologicznego, skierowanych do wszystkich mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem osób i rodzin z problemem alkoholowym, narażonych na przemoc w rodzinie.

Jednocześnie, w miarę możliwości prowadzone były działania edukacyjne szkół wśród uczniów i ich rodziców, również w formie on-line, służące profilaktyce przemocy domowej oraz wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców.

Mimo ograniczeń ze względu na stan epidemiczny udało się przeprowadzić na terenie gminy kilka imprez kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych a także turystycznych, które wpisują się w działania na rzecz przeciwdziałania dysfunkcjom społecznym.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie informacji przekazanych przez poszczególne podmioty wskazane do realizacji zadań w Programie.

Biała dnia 10.03.2021 r.

Sporządził:
Dariusz Plewiński